

Soạn bài Trình bày ý kiến về một vấn đề đời sống được gợi ra từ một nhân vật văn học

Nhân vật trong tác phẩm văn học rất phong phú, đa dạng (con người, loài vật, đồ vật, cây cối,...), nhưng đều được nhà văn sáng tạo nên để gửi gắm tình cảm và suy ngẫm về cuộc sống, qua đó tác động đến tình cảm và nhận thức của người đọc. Với em, vấn đề đời sống nào gợi ra từ một nhân vật văn học trong tác phẩm đã đọc được coi là gần gũi và thú vị nhất? Hãy trao đổi cùng các bạn ý kiến của em về vấn đề này.

1. Trước khi nói

a. Chuẩn bị nội dung nói

- Lựa chọn một vấn đề đời sống có ý nghĩa được gợi ra từ một nhân vật văn học trong tác phẩm mà em đã đọc.

Tham khảo một số đề tài sau:

Các vấn đề được gợi ra từ nhân vật mèo Gióc-ba (Chuyện con mèo dạy hải âu bay): sự trân trọng lời hứa, sức mạnh kì diệu của tình yêu thương, niềm tin vào cuộc sống, vẻ đẹp của lòng can đảm, tôn trọng sự khác biệt...

- Các vấn đề được gợi ra từ nhân vật Mên, Mon (Bầy chim chìa vôi); An, Cò (Đi lấy mật); nhân vật “tôi”, người cha (Vừa nhắm mắt vừa mở cửa sổ): tình yêu thiên nhiên, trân trọng sự sống, tình yêu thương loài vật,...

- Thu thập tư liệu cho nội dung trình bày:

+ Tìm ý tưởng cho bài trình bày

+ Tìm thêm thông tin liên quan

- Lập đề cương bài nói

Ví dụ:

+ Nhân vật mèo Gióc-ba đã gợi ra vấn đề về sự trân trọng lời hứa như thế nào?

+ Trân trọng lời hứa là gì? Tại sao cần phải trân trọng lời hứa?...

+ Bài học rút ra từ câu chuyện trân trọng lời hứa của mèo Gióc-ba là gì?

b. Tập luyện

- Tập nói một mình để nắm chắc nội dung trình bày.

- Nắm rõ các tiêu chí đánh giá bài nói.

2. Trình bày bài nói

a. Người nói

- Lần lượt trình bày các ý theo nội dung đã chuẩn bị
- Nhấn mạnh ý kiến riêng của mình về vấn đề đời sống
- Điều chỉnh giọng nói, tốc độ nói; sử dụng cử chỉ, điệu bộ phù hợp với nội dung trình bày và thể hiện sự tương tác với người nghe

b. Người nghe

- Tập trung lắng nghe để nắm được nội dung trình bày của bạn
- Chú ý cách trình bày và thái độ của người nói
- Ghi lại một số nội dung dự kiến sẽ thảo luận với người nói

3. Sau khi nói

Người nghe	Người nói
<p>Kiểm tra lại các thông tin đã nghe được, trao đổi với người nói trên tinh thần xây dựng và tôn trọng. Có thể trao đổi bằng cách:</p> <ul style="list-style-type: none">- Đặt câu hỏi để thu thập thêm thông tin về vấn đề thảo luận.- Đưa ra lí do thể hiện sự đồng tình hay không đồng tình với ý kiến của người nói.- Nhận xét về lí lẽ và bằng chứng mà người nói sử dụng.	<p>Lắng nghe, phản hồi ý kiến của người nghe với tinh thần cầu thị:</p> <ul style="list-style-type: none">- Trả lời câu hỏi, bổ sung thông tin cho những nội dung mà người nghe chưa rõ.- Bổ sung lí lẽ, bằng chứng để bảo vệ ý kiến của mình nếu nhận thấy ý kiến đó đúng.- Tiếp thu những ý kiến góp ý mà em cho là xác đáng.

Bài nói mẫu

Đoạn trích Bài học đường đời đầu tiên, em đã rất ấn tượng với hình ảnh nhân vật Dế Mèn - một chàng dế thanh niên cường tráng, mạnh mẽ. Hình ảnh cậu ta vui vẻ và tự tin về bản thân mình khiến em rất thích và ngưỡng mộ. Bởi Dế Mèn rất siêng năng luyện tập nên mới có cơ thể khỏe mạnh như vậy. Nhưng sau khi thấy những gì cậu ta gây ra cho Dế Choắt, em lại có phần ghét cậu ta lắm. Chỉ vì một phút nông nổi bày trò nghịch dại trêu chọc chị Cốc, mà Dế Mèn đã gây ra cái chết thảm thương cho Dế Choắt. Cũng từ đó, cậu ấy mới nhận ra được sai lầm của mình và quyết tâm sửa chữa. Qua câu chuyện ấy, trong

em dấy lên những suy nghĩ về hiện tượng một số bạn trẻ hiện nay có cách hành xử nóng nảy và bùng bột, không suy nghĩ cẩn thận để dẫn đến hậu quả đau lòng.

Đó là những bạn trẻ còn ngồi trên ghế nhà trường với sự tò mò, thích thú với thế giới của người trưởng thành ngoài kia. Các bạn ấy đôi khi chỉ vì sự hiếu kì mà đã xem, đã làm, đã thử những điều cấm kị và không nên. Hay những bạn học sinh vì tính kiêu căng, nóng nảy, muốn khẳng định bản thân mình mà đã có hành vi bắt nạt bạn học, gian lận trong thi cử, trốn học... Những hành động ấy là sai trái nhưng các bạn ấy vì một phút bùng bột nên đã thực hiện, gây nên những hậu quả ảnh hưởng đến bản thân về sau. Nhẹ thì bị bạn bè xa lánh, nặng thì bị phạt kỉ luật, bị ghi vào học bạ. Nặng hơn nữa, có bạn đã bị đình chỉ, thôi học, thậm chí là bị tạm giam, đưa đến trại cải tạo. Những tình huống ấy vô cùng đáng tiếc và đáng thương. Bởi những hành động xúc nổi ấy đã khiến cả tương lai phía trước của các bạn có một vết đen khó mà xóa bỏ.

Từ đó, chúng ta cần quan tâm hơn và có các biện pháp cụ thể giúp hạn chế tình trạng các bạn trẻ có hành động nóng nảy, bùng bột thiếu suy nghĩ. Trước hết và cũng là quan trọng nhất chính là sự giáo dục của nhà trường và gia đình. Sau đó, nên tăng cường tuyên truyền về các bài học đạo đức cho thanh thiếu niên như qua các ca khúc, bộ phim, truyện tranh... Đồng thời có hình thức xử phạt, răn đe để các bạn ấy biết điều gì là không nên thử và không nên làm. Để tránh các bạn bắt chước, dẫm vào vết xe đổ của một số bạn khác.

Nhân vật Đế Mèn trong tác phẩm Đế Mèn phiêu lưu kí thực sự là một nhân vật ý nghĩa mà em học hỏi được rất nhiều. Đế mèn đã cho em hiểu được rằng, mình phải cẩn trọng, không được kiêu căng, hống hách rồi có những hành động bùng bột, sai lầm.

-/-

Trên đây là gợi ý trả lời bộ câu hỏi trong ***Soạn Trình bày ý kiến về một vấn đề đời sống được gợi ra từ một nhân vật văn học***. Hy vọng với trọn bộ [Soạn văn 7 Kết nối tri thức](#) do Đọc tài liệu biên soạn sẽ giúp các em học tốt môn Ngữ Văn!